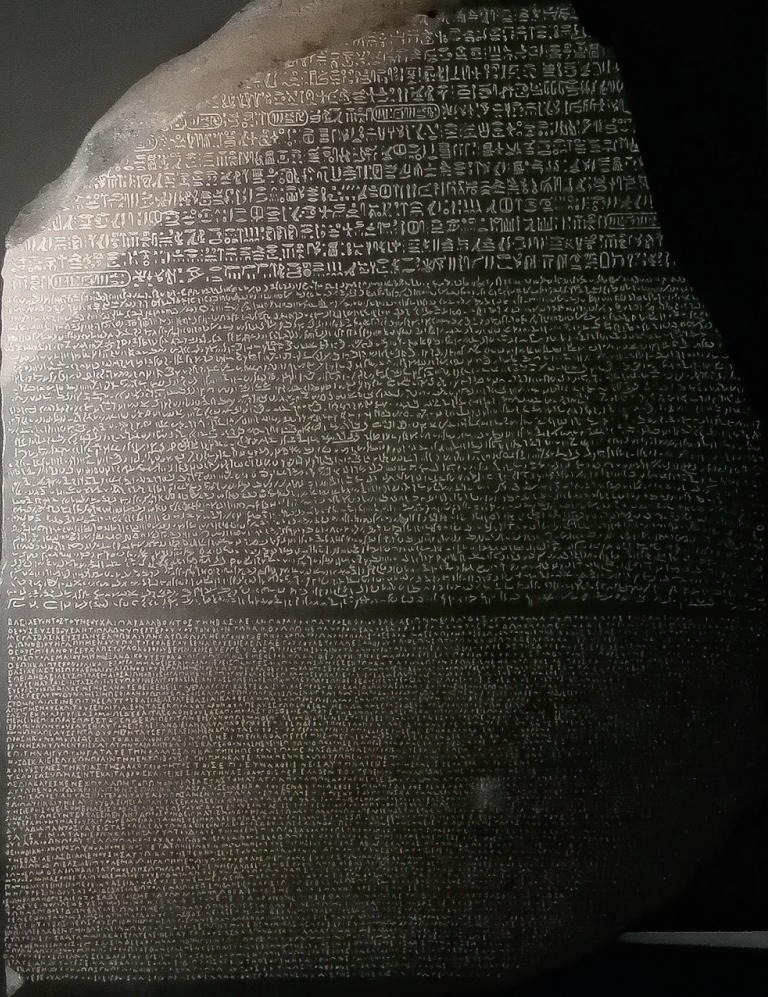

Elina Snicker

ROSETTAN KIVI

NTAMO

ROSETTAN
KIVI

Elina
Snicker

ROSETTAN KIVI

MUISTA
MINUT IKUISESTI !

NTAMO
Helsinki
2026

KIITOS

Kiitos Taiteen edistämiskeskus
rahoittamisesta, Heini Junkkaala ja
Mimmi Ahonen dramaturgisesta avusta,
Tajja Helminen palautteesta.

RUNO SIVULLA 59

Victor Hugo, Lui [ote]. Kokoelmasta *Les
orientales* (1829). Teoksessa Edward Said,
Orientalismi (Orientalism, 1978). Suom.
Kati Pitkänen. Gaudeamus, Helsinki 2011.

2026 ELINA SNICKER
ISBN 978-952-215-971-7

ULKOASU & TAITTO
Göran de Kopior

KANNEN KUVA
Julien Peytard, *Pierre de Rosetta* (2022),
reproduktio optisessa teatterissa,
Musée Champollion / Wikimedia Commons

VALMISTAJA
BoD – Books on Demand,
Hampuri, Saksa

NTAMO
Helsinki 2026 (IV LINJA 18, 00530 HKI)
www.ntamo.net (info.ntamo@gmail.com)

”Toistan vielä kerran: egyptiläinen taide ei ole
mistään tuottamastaan suurenmoisesta,
puhtaasta ja kauniista velkaa
kuin itselleen.”

JEAN-FRANÇOIS CHAMPOLLION

kirjeessään Egyptin Thebasta
eli Wasetista 18/vi/1829
Teoksessa *Lettres écrites d'Égypte
et de Nubie en 1828 et 1829.*
Firmin-Didot,
Paris 1833, 303.

Näytelmä vähintään viidelle näyttelijälle.

HENKILÖT

British Museum 2022

TULKKI eli KAINO (nais- tai miesoletettu)

ROSETTAN KIVI (audiovisuaalinen opaste)

VARTIJA eli SAFIYA (jos naisoletettu), SAFWAN (jos miesoletettu)

ENGLANTILAINEN INTENDENTTI (CHARLOTTE tai CHARLES)

EGYPTILÄINEN INTENDENTTI (SALAMA ADEL, miesoletettu)

SÄHKÖASENTAJA

1800-luku

JEAN-FRANÇOIS CHAMPOLLION, rankalainen tieteilijä

JACQUES-JOSEPH CHAMPOLLION, ranskalainen tieteilijä, edellisen
isovelji

THOMAS YOUNG, englantilainen tieteilijä

YOLANDA, Youngin palvelija

SILVESTRE DE SACY, ranskalainen orientalisti

ÉTIENNE QUATREMÈRE, tieteilijä

CLAUDE-MARIE GATTEL, tieteilijä

LÄÄKÄRI

MAMAN, Jeanin oikea äiti

PAPPI

MESTARI

KISÄLLI

Teoksen oikeuksia valvoo Agency North.

PROLOGI

Rosettan kiveä kaiverretaan

Kuulemme talttojen kilkutusta kiveä vasten. Rosettan kiveä kaiverretaan.

KOHTAUS 1

Kaino ja Safiia tutustuvat

British Museum 2022. Sali 4, alkuyö, muinaisen Egyptin kokoelma. Pääsalin vihertävän kattokupolin valo siilautuu viistosti yläikkunoista. Taskulampun valo haparoi salissa, askeleet. Vartija kulkee tilan poikki, menee pois. Tulkki saapuu, hänellä on eväsleipä. Viereisestä huoneesta kantautuu huutoa englanniksi ja arabiaksi, tulkki on siitä hermostunut. Katselee salia. Huomaa faaraon patsaan.

TULKKI (*faaraolle*)

Moikka Ramses, sut tunnistaa kaukaa...

Katselee faaraon patsasta.

TULKKI

Mulla on halloumia ja tomaattia, kuis sulla?

Tulee Rosettan kiven luo.

TULKKI

Hei Rosetta... aina yhtä salaperäisenä.

Astuu Rosettan vieressä olevaan neliöön, audiovisuaalinen opaste lähtee pyörimään.

ROSETTA

I am the Rosetta Stone from the town of Rashid and I'm going to tell you my story-

TULKKI

Oho, sä puhutkin nykyään!

Tulkki selaa valikkoa, sieltä tulee Rosettan tekstiä eri kielillä.

ROSETTA

Je suis la pierre de Rosette...

Ich bin der Rosetta-Stein...

Io sono la stele...

Jag heter Rosetta...

TULKKI

Länsimaiset kielet laitettu ekaksi...

Tulkki löytää lopulta suomen kielen.

ROSETTA

Minä olen Rosettan kivi Rashidin kaupungista ja kerron sinulle tarinani...

TULKKI

Oho, suomikin löytyy. (*Menee faaraan viereen katsomaan ja kuulemaan audiovisuaalista opastetta.*)

ROSETTA

On vuosi 196 ennen ajanlaskun alkua. Aurinko hiostaa Niilin itärannalla Assuanin vuoriston kylkiä, on okrankeltaista, keltaista silmäkantamattomiin. Minut isketään irti vuoresta ja viedään veneellä alas Niiliä Memfisissä kaupunkiin. Memfisissä työmiehet kysyvät: ”Mihin tämä kannetaan?” Minut viedään kaivertajien työpajalle. Faaraon käskystä ja pappien ohjeiden mukaisesti kaivertajat iskevät minuun hitaasti ja vaivalloisesti hieroglyfeillä ja kahdella muulla kielellä faaraon viestin. Minut asetetaan Sa el-Hagarin kaupunkiin temppelin ulkopuolelle julistamaan makedonialaisen faaraon jumalallisuutta kaikille egyptiläisille, jotka osaavat lukea. Heitä ei ole paljon. Tämä on voitto Makedonialle, tämä on voitto Makedonian ja Egyptin liitolle!

”

**Onhan kunnian ja maineen kannalta
parempi myöntää toisen kohtuulliset
vaateet kuin pitää kaikki kunnia itsellään.**

BRITISH MUSEUMISSA SÄILYTETYSSÄ
GRANODIORIITTIPAADESSA ON SANA-
JA KUVAKIRJOITUSTA, JOKA ON
TAIDOKKAASTI KAIVERRETTU SEN
PINTAAN PARI SATAA VUOTTA ENNEN
AJANLASKUN ALKUA EGYPTISSÄ.
RASHIDIN ELI ROSETTAN KAUPUNGISTA 1799
LÖYTYNYT KIVI PÄÄTYI ENSIN NAPOLEONIN
SOTILAILLE JA SITTEN NÄIDEN ARMEIJAN
LYÖNEILLE BRITEILLE, MUTTA TARVITTIIN
TIETEELLISTÄ TUTKIMUSTA JA NEROKASTA
PÄÄTTELYÄ KANAALIN MOLEMMIN PUOLIN,
ENNEN KUIN SELVISI, MITÄ SE KERTOI.
ELINA SNICKERIN NÄYTELMÄSSÄ NUORI
CHAMPOLLION JA VARTTUNEEMPI YOUNG
RATKOVA TEKSTIN ARVOITUSTA,
SAMAAN AIKAAN KUN MUSEOLLA KIISTELLÄÄN
MUINAISMUISTON OMISTUSOIKEUDESTA.
TULKKI KAINO JA VARTIJA SAFIYYA PÄÄTYVÄT
NÄYTTELYESINEEN ÄÄRELLÄ MIETTIMÄÄN SITÄ,
MISTÄ IHMISET MUISTETAAN, JA SITÄ,
MITEN KIVI SYMBOLOI IHMISEN TARVETTA
YMMÄRTÄÄ.

NTAMO 2026

ISBN 978-952-215-971-7